

A Garabonciás erdő

Különleges, kicsit hiánypótló is ez az erdő, amelynek születése is rendkívüli volt. A békéscsabai Hatvanezer Fa Egyesület mint civil szerveződés, már szakmai berkekben is ismert közösség. Ez a tény joggal tölti el büszkeséggel a szimpatizánsok népes tábort.

Az Egyesület, az előzetes terveknek megfelelően, elvégezte a 2021. évre előirányzott erdőtelepítések első kivitelét. Ennek során 11,7 hektáron, két helyszínen végeztük el a makkvetést és az elegyítés első lépését. Ezzel együtt a civil szerveződés már 23,1 hektár kocsányos tölgyes erdőtelepítés gondozását végzi négy békéscsabai külterületi helyrajzi számon.

A címben sejtelmesen rejtve maradt egy tényleg mesébe illő történet. Megélve a Garabonciás erdő történetét, azt gondolom, szintet léptünk mind a társadalmi, mind a szakmai megbecsülés terén.

Egy napon hívtam az Országos Erdészeti Egyesülettől Nagy Frigyes Vince alelnök, majd kevéssel utána Elmer Tamás főtitkár, közölve, hogy az OMV-vel közös akcióban április közepén meghirdetett faültetési kampányukból befolyó pénz támogatási célú felhasználása során a Hatvanezer Fa Egyesületre esett a választás. A 8700 fő támogató tagot maga mögött tudó Egyesületünk ilyen mértékű elismerésben még nem részesült.

Az OEE mérlegelte az elmúlt esztendő szakmai, kulturális és környezeti nevelési munkáit is.

Az ültetés tervezett időpontját, mint sarokpontot, november végében jelölték meg. Igen ám, de hova? Nincs földünk, és ahol kopogtattunk, nem nyitottak ajtót. Nem hallották vagy a kulcs veszett el...

Ekkor iskolát alapítottunk. Az együttműködés iskoláját. Magyarországon pél-

da nélküli módon, pár hét leforgása alatt sikerült unikális partnerséget kialakítani a közös cél érdekében. A szakmai felügyeletet ellátó legmagasabb államigazgatási szint mozdult meg az ügyért.

Herczeg Tamás országgyűlési képviselő kezdeményezésére, Zambó Péter erdőkért felelős államtitkár gondnokságával, a Nemzeti Földügyi Központ hatékony és operatív munkájával sikerült gyors tempóban erdőszítésre alkalmas állami tulajdonban lévő területet találni. Térségünkre vetítve az állami erdők nagy többségének vagyongazdálkodója, a DALERD Zrt. azonnal az ügy mellé állt. Ez igazi sikertörténet lett. Az értékek, amelyek mentén dolgozunk, egybecsengenek az ágazati elképzelésekkel, valamint az OEE célkitűzéseivel is.

Így 2021. november 23-án, az első csemete elültetésével megkezdődött a Garabonciás erdő születése Békéscsaba külterületén, mintegy 2,4 hektáron. Ezt a nevet Egyesületünk a békéscsabai fiatalok tiszteletére adta, akik nyitottságukkal, munkájukkal, hozzáállásukkal már bizonyosságot tettek. Városszerte ültettek, gondoztak, szaporítóanyagot gyűjtöttek, mindezzel reményt adtak, hogy a felnövekvő generáció felelősen gondolkodik környezetünk megővése és a klímastratégia megszilárdítása terén. Óvodások, alap-, közép- és felsőfokú iskolások, valamint nevelőik, tanítóik előtt tisztelgett Egyesületünk.

A későbbi erdőápolási és erdőnevelési munkáknál is számítunk, mert számíthatunk rájuk. „Cserébe” a Garabonciás erdő egyben tanerdő is lesz.

Szakmai terveink szerint itt megismerhetik a térségben előforduló, jellemző és egyben őshonos elegy fafajokat. Figyelemmel kísérhetik fejlődésüket, fajtársaikhoz és konkurens fafajokhoz való viszonyukat, társulásképeségüket. Lehetőség lesz egyszerűen tanulmányozni a természetes kiválasztódás folyamatát, a szélsőséges időjárási viszonyokra adott válaszaikat. Az erdőben elkülönítetten helyet kapnak a különleges, károsításokkal és kórokozókval szemben ellenálló faegyedek örökítőanyagai. Külön kezelve őket megnyílik az út annak vizsgálatához, hogy rezisztenciájukat milyen mértékben adták át utódaiknak. Ez akár tudományos kutatásokhoz is felhasználható majd.

A hosszú távú tervekben szerepel, hogy az erdő az örökerdő-üzemmódon keresztül eljut a FANE üzemmódhoz. A fafajokat úgy válogattuk össze, hogy elsőbbséget élveztek a helyi viszonyok között önállóan, magról felújulni képesek. A kocsányos tölgy egyedet segítenünk kell majd ahhoz, hogy évtizedek múlva legalább szálanként előforduljanak.

Helyet adunk az ún. mentett fáknak, amelyeket az elkerülhetetlen, biztos pusztulás elől menekítünk a Garabonciás erdőbe.

Az erdőszítésnél az alábbi fafajokkal dolgozunk: magyar kőris, korai juhar, nagylevelű hárs, kocsányos tölgy, ezüst

hárs, hegyi juhar, vénic szil, mezei szil, vadkörte. A későbbiekben tervezzük mezei juhar, tatár juhar, vadalma, berkenyék pótlásként történő ültetését, valamint a cserjeszegély kialakítását. Minden műveletet a közösség, a diákok és egyéb támogatóink segítségével végzünk.

Röviden ez a Garabonciás erdő születésének a története. A vándordíjak, a jövőcsináló, könyvét hóna alá csapva álmódott egy nagyot, és ebből egy példás összefogás nőtt ki. A kisereti kerekerdő néhány év múlva Békéscsaba egyik közkedvelt büszkesége lesz, hiszen egy kicsit mindenkié.

Frankó Róbert okl. erdőmérnök

14 000 sorfa 514 településen

Az Agrárminisztérium által meghirdetett Településfásítási Program őszi ültetési időszaka alatt 19 megyében, összesen 514 településen 14 ezer sorfa elültetésére került sor – közölte Nagy István tárcavezető. A legtöbb faültetés Vas megyében zajlott, második helyen Győr-Moson-Sopron megye, míg harmadikon Borsod-Abaúj-Zemplén megye szerepel.

A miniszter arra emlékeztetett, hogy az országfásítás részeként az Agrárminisztérium 2020-ban Településfásítási Programot hirdetett a 10 ezer fő alatti települések számára, amelynek célja a települések zöldítése és a Vidékfejlesztési Program népszerűsítése. A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat által támogatott program első ütemének sikerét látva az Agrárminisztérium a 2021. őszi–2022. tavaszi időszakra megduplázott keretösszeggel hirdette meg a program második ütemét. Ha az idén december elején zárult őszi ültetési időszak alatt elhelyezett fákat mind egy sorba helyezni – az ajánlott minimális 6 méteres távolsággal számolva –, akkor egy 84 km hosszú fasort kapnánk – tette hozzá.

Kifejtette, a legtöbb ültetési esemény Vas megyében zajlott, ahol 49 településen összesen 1233 fa került a földre. Győr-Moson-Sopron megyében 46 település 1203 fát, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 45 település, 1187 fát ültetett el. Az országos szintű prog-

ram lebonyolításában mind a 22 hazai erdőgazdaság közreműködött. A legtöbb településen segédkező erdőgazdaság a Szombathelyi Erdészeti Zrt. (49 település), a Mecsekerdő Zrt. (43 település) az Északerdő Zrt. (41 település), a Bakonyerdő Zrt. (40 település) és a KAEG Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. (40 település) volt.

Nagy István kitért arra is, hogy a települések a szakszerű ültetéshez kiegészítő eszközöket is kaptak, így országos szinten 42 ezer támasztókaró és 514 darab madárodú kiszállítására került sor.

A települések a fákat leggyakrabban játszóterek, sportpályák árnyékolására, vagy iskola-, óvodaudvarok szépítésére használták fel. A legtöbb esetben a települések közösségi esemény keretében ültették el a fákat, bevonva ezzel a fiatalokat is, így a program a környezeti nevelési, edukációs hatását is kifejtette. Több helyen egyesületek, helyi civil szervezetek is örökbe fogadtak egy-egy fát, de volt olyan település is,

ahol a születendő gyermekeknek ajánlották fel a fákat, mellé pedig elhelyezték az újszülött névtábláját is – hangsúlyozta a tárcavezető.

A miniszter kiemelte, a Program kapcsán számos együttműködés is született: az Országos Erdészeti Egyesület mellett a Magyar Díszkertészek Szakmaközi Szervezete és az Országos Magyar Méhészeti Egyesület is csatlakozott az országos eseményhez.

A Településfásítási Program másik célja a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett erdőtelepítési támogatások népszerűsítése volt. Ennek sikerét bizonyítja, hogy az elmúlt két évben már több mint 40 ezer hektár új erdő létesítésére adtak be támogatási igényt a gazdák, akik mellett a települések és az önkormányzatok is pályázhatnak.

Az Agrárminisztérium ösztönzi a további pályázatok beadását, ezért a beadási határidőt 2022. december 31-ig meghosszabbították. Az új Közös Agrárpolitika keretében szintén tervezik az erdőtelepítési támogatások folytatását, így egyrészt biztosított lesz a most ültetett erdők ápolása, másrészt egyre közelebb kerülünk ahhoz a kormányzati célkitűzéshez, miszerint az ország területének 27 százaléka fával borított legyen.

Forrás: **AM Sajtóiroda**

Fotók: **országfásítás.hu/OEE**

Faültetés és lelki feltöltődés Szentkúton

Az Országos Erdészeti Egyesület Mátrafüredi Helyi Csoportja az év utolsó eseményeként részt vett a „Muzsikál az erdő” 2021. december 12-én Mátraverebély-Szentkúton, a Nemzeti Kegyhelyen megrendezett egész napos adventi programján.

A helyszínen, az esemény emlékére közösen elültettek egy kocsányos tölgy fácskát. A fa a jövőbe vetett hit jelképeként, az élet újraindításának reményében növekszik majd Szentkúton Orosz Lóránt atya és a ferencesek gondozásával.

Vasvári Csaba színművész nemcsak lélekemelő verset mondott az elültetett tölgy mellett, hanem a lapátnyelet is megmarkolta az erdészekkel együtt, hiszen igen nagy gödröt kellett kiásni a terebélyes gyökérzetnek.

A Helyi Csoport tagjai részt vettek az egész napos programon, a szakvezetési túrákon – *Prakfalvi Péter* geológus és *Szabó Lajos* erdőmérnök vezetésével –, a kézműves foglalkozásokon.

Emellett az ünnepi koncerteken, melyeket a *Dohnányi Kamarazenekar*, *Werner Gábor* karmester és *Szeregy Krisztina* énekművész, *Sudár Annamária* és a *Misztrál Együttes* adott.

A fenntarthatóságra nevelő gyerekprogramok kiemelt eleme volt a madáretető készítés, melyet *Szuromi László* irányított.

A Helyi Csoport következő aktivitása 2022. február 12-én lesz Parádfürdőn: *Téli feltöltődés a Muzsikál az erdővel*, címmel.

Szabó Lajos, elnök

OEE Mátrafüredi Helyi Csoport

Fotó: **Matúz Viktória**

